

11.5.2020

Kirjallinen asiantuntijalausunto eduskunnan talousvaliokunnalle

HE 67/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ravitsemisyriytysten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä

NoHo Partners Oyj on kutsuttu kuultavaksi eduskunnan talousvaliokuntaan yllä mainitusta hallituksen esityksestä. Lausun kunnioittavasti seuraavan: NoHo Partners Oyj yhtyy MaRan esittämään lausuntoon. Sen lisäksi lausun vielä seuraavan:

Taustaa asiantuntijalausunnon antajasta

NoHo Partners Oyj on suomalainen ravintolakonserni, joka toimii yhteensä noin 250 ruoka- ja seurusteluravintolan, yökerhon ja viihdekeskuksen taustavoimana. Vuoden 2019 liikevaihtomme oli noin 272 miljoonaa euroa. Yhtiö työllistää Suomessa noin 3000 ravintola-alan työntekijää sekä alihankintaverkostonsa kautta useita satoja yrityksiä ja työntekijöitä.

Ravintolaliikevaihdon lasku huhtikuussa vuoden takaisesta on 95%, myynnin koostuessa lähes yksinomaan kannattamattomasta take away-myynnistä.

Lausuntomme lakiesityksestä

Hallituksen esittämän lakiesityksen suurimmat puutteet ovat näkemyksemme mukaan 1.) korvauksen suuruus, 2.) korvauksen perusteena käytetty vertailuajankohta ja 3.) kilpailua vääristävä malli.

Yhdymme MaRan näkemykseen yllämainituista kohdista ja viimeisestä kohdasta, kilpailua vääristävästä mallista, haluamme täsmentää erikseen.

Hallituksen rajoitustoimet ravintolatoimintaa kohtaan ovat olleet yhteiskunnallisesti tärkeitä ja perusteltuja. Ne on laadittu kansalaisten turvaksi poikkeuslain nojalla. Tämä ei saisi johtaa yritysten eriarvoistamiseen ja kilpailutilanteen vääristymiin. Nyt esitetty malli on isoja työnantajia kohtaan syrjivä ja se on perusteltu virheellisellä liiketaloudellisella logiikalla. Leikkuria on perusteltu isojen yhtiöiden skaalaeduilla ja neuvotteluvoimalla. Haluan korostaa erikseen, että isoilla yhtiöillä ei ole nykyisessä tilanteessa skaalaetua vaan suuruuden ekonomia toimii käänteisesti, kun toiminnan kiinteät kulut kertautuvat tilanteessa, jossa liiketoiminta on keskeytetty. Esimerkiksi NoHo Partners Oyj:n vuokratulot kuukaudessa ovat n.2,6m€. Myös käsitys siitä, että isolla yhtiöllä olisi parempi neuvotteluvoima suhteessa vuokraisäntiin on virheellinen. Käytännössä asetelma on päinvastainen ja ison julkisen yhtiön odotetaan hoitavan velvoitteensa tilanteessa kuin tilanteessa.

Ravintolaliiketoimintaa operoidaan yleisesti negatiivisella käyttöpääomalla. Tämä tarkoittaa sitä, että toimintaa rahoitetaan sillä käyttöpääomalla, joka vapautuu ostolaskuista. Kun liikevaihto on alalla pudonnut nolleen myös käyttöpääoma kääntyy tässä tilanteessa velaksi ja osuu erityisesti isoihin yhtiöihin liikevaihdon suhteessa. Esimerkiksi NoHo Partners Oyj:lle liikevaihdon pysähdys tarkoitti välittömästi yli 15 miljoonan euron käyttöpääoman laukeamista maksuun.

Isot ravintolayhtiöt ja samalla isot työllistäjät ovat valtion tukipaketissa jäämässä väinputoajiksi. Ne eivät ole koko luokaltaan tai luottoluokituksestaan siinä asemassa, että ne olisivat oikeutettuja osallistumaan valtion takaamiin markkinaehtoihin yrityslainaohjelmiin, kuten Suomen Pankin ja Valtion Eläkerahaston yritystodistusohjelmiin ja vastaavasti liian suuria Business Finlandin tai ELY-keskusten tukimuotoihin. Olisi toivottavaa, että isot ja normaalissa olosuhteissa terveet ravintolayhtiöt olisivat täysimääräisesti mukana ravintolayhtiöille suunnitellussa korvauspaketissa ja voisivat siten työllistää tuhansia alan työntekijöitä ja nuoria myös tulevaisuudessa. Nuorten työllistämisessä on erikseen huomioitava alalle tyypillinen vuokratyövoiman käyttö, jota ei voi poissulkea uudelleentyöllistymiskorvauksen piiristä, jos sellainen elementti kokonaispaketissa halutaan säilyttää.

Kunnioitavasti,

Aku Vikström

Toimitusjohtaja – NoHo Partners Oyj